

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion		Laitos — Institution	
Matemaattis-luonnontieteellinen		Eläintieteen laitos, morfologian ja ekologian osasto	
Tekijä — Författare			
Esko Salervo			
Työn nimi — Arbets titel			
Muurahaisyhteisöjen rakenne Tvärminnenniemen mosa- iikkimaisesti laikuttaisessa ympäristössä			
Oppiaine — Läroämne			
Eläintiede, morfologis-ekologinen linja			
Työn laji — Arbets art		Aika — Datum	Sivumäärä — Sidoantal
Pro gradu -tutkielma		Toukokuu 1985	102 (+ VI)
Tiivistelmä — Referat			
<p>Tutkimus tehtiin kesällä 1981 ja 1982. Tutkimuskohteeksi valittiin kaksi aluetta halkovaa linjaa sekä viisi ruutua, yhteensä 1166 m<sup>2</sup>, joiden muurahaislajisto pesämäärineen sekä kasvillisuuden monimuotoisuus selvitettiin maastotöitten avulla.</p> <p>Alueelta löydettiin yhteensä 15 muurahaislajia ja 279 muurahaispesää. Osoitettiin, ettei niitten jakautuminen viiteen eri habitaattiluokkaan selittynyt pelkällä sattumalla. Lajisto muuttui sukkessiosarjaa pitkin, ja eri habitaateilla oli erilaisia yhteisöjä.</p> <p>Suurin diversiteetti havaittiin rehevällä avokalliolla ja suurin absoluuttinen pesämäärä karulla avokalliolla. Tämän katsottiin johtuvan ko. habitaattien optimaalisista pesintäominaisuuksista, joitten käytön mosaikkimaisuus mahdollisti: lähistöllä oli aina rehevämpi laikku, jolta saatiin ravintoa. Vastaavasti matalin diversiteetti havaittiin lehdossa. Yhteisöjensä samankaltaisuuden perusteella habitaatit voitiin jakaa kahteen ryhmään, kallioihin ja metsiin.</p> <p>Lajeista keskityttiin tarkastelemaan kahdeksaa euryoikkisinta. Niitten habitaattikirjojen havaittiin tutkimusalueella leventyneen suhteessa saaristossa havaittuihin kirjonleveyyksiin. Habitaattikirjojen päällettäisyyden perusteella voitiin epäillä eräiden lajien kilpailevan keskenään, mutta ainoastaan mauriaisen ja keltiäisen kilpailusta saatiin selviä viitteitä: muut päällettäisyydet kyettiin selittämään kilpailua yksinkertaisemmilla tekijöillä.</p> <p>Tutkimuksessa painotetaan monipuolisen yhteisöekologisen tutkimuksen, erityisesti lajitason ekologian huomioon ottamisen tärkeyttä virheellisten tulkintojen välttämiseksi, sekä varoitetaan erityisesti matemaattisten apuneuvojen kritiikittömässä käytössä piilevistä vaaroista.</p>			
Avainsanat — Nyckelord			
Muurahaiset, mosaiikkilaikku, yhteisöekologia			
Säilytyspaikka — Förvaringställe			
Eläintieteen laitoksen morf.-ekol. osaston kirjasto			
Muuta tietoa — Övriga uppgifter			